Täysistunto

Tiistai 26.9.2017 klo 14.00—22.06

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 118/2017 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskustelu

21.39 **Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Kalastuslain muutos on asia, josta on puhuttu todella paljon meidän piireissä jo selvästi ennen tämän vaalikauden alkamista. Kalastuslakiin on tarve todellakin saada muutamia korjausmuutoksia, elikkä puhutaan ennemminkin korjauspaketista. Nyt on pari vuotta katsottu, millä tavalla uusi kalastuslaki on lähtenyt liikkeelle, ja siihen on muutoksia tarvittavissa.

No, ensimmäinen asia on todellakin tämä, että kalastonhoitomaksua pitää korjata. Kalatalouden Keskusliitto, jonka puheenjohtajana toimin, on selvästi tuonut esille sen, mikä tarve on, elikkä tarve olisi se, että kaikki täysi-ikäiset maksaisivat kalastonhoitomaksun. Tämä ei kuulosta hyvältä, että kaikki joutuisivat sen maksamaan, mutta äsken käsiteltiin metsästysmaksuasioita ja riistanhoitomaksuja, ja kaikki maksavat nekin, iästä riippumatta. Ja sitten yli 65-vuotiaiden määrä kalastajissa lisääntyy koko ajan. Mihin nämä rahat sitten käytetään? Rahat käytetään kalaston hoitamiseen. Suomi on todella vesirikas maa. Meillä on paljon osakaskuntia, jotka hoitaisivat kalastoa, jos meillä olisi varoja tämän asian hoitamiseen. Elikkä siihen, miten hoidetaan neuvonta, miten hoidetaan kalaston hoitaminen, miten hoidetaan kalastuksen valvonta ja kaikki nämä asiat, tarvitaan todellakin rahaa. Suomessa syödystä kalasta vain 20 prosenttia on kotimaista kalaa. Nyt meidän kalastonhoitoasiat ovat todella heikosti täällä hoidettuina määrärahojen puutteen vuoksi. Me todellakin tarvitsisimme sen, että kaikki yli 65-vuotiaat maksaisivat kalastonhoitomaksun. Miksi tähän tilanteeseen tultiin? Kalastuslakia valmisteltiin viisi, kuusi, seitsemän vuotta, ja koko ajan oli matkassa se, että kalastonhoitomaksu tulee kaikenikäisille henkilöille. Mutta siinä kävi niin, että viime vaiheessa vedettiin se 65 vuotta ikärajaksi, ja ongelmia alkoi siitä kertymään. Tässä on nytten tehty pieni budjettilakikorjausesitys — se muutetaan 39 eurosta 45 euroon — mutta tämä ei todellakaan ole riittävä, vaan me tarvitsisimme kaikille yli 65-vuotiaille tämän maksun.

Nyt sitten kalastuslaista kun puhutaan, toinen olennainen asia siinä lakimuutoksessa on kalastuslain 10 § eli kolmen pohjoisimman kunnan alueella valtion hallinnassa olevien virtavesien kalastaminen, paikallisten oikeudet. Aikaisemmin oli ilmainen kalastusoikeus, ja se nyt sitten poistettiin. Tämä on todella ison haloon nostanut pohjoisimpien kuntien alueilla. Tämä korjaus pitää saada aikaiseksi, sillä on kyse paikallisten oikeuksista. Monelle-

kin syy siihen, miksi he elävät kolmen pohjoisimman kunnan alueella, on ollut tämä kalastuslaki, se, että he saavat kalastaa oman kunnan alueella. Mutta nyt sitten se on mennyt todella hankalaksi, on pitänyt maksaa parikymppiä yhden vuorokauden luvasta, kun perinteinen lappilainen tyyli on se, että ei etukäteen tarvitse tietää, koska minä lähden kalaan: jos tuntuu siltä, että lähdetään tänään kalaan, niin sitä lähdetään tänään sitten sinne kalastamaan.

Sitten kolmas asia kalastuslaissa, mihin nytten pitäisi muutos saada aikaiseksi, on verkkojen määrä. Kalastuslakiin tuli sellainen epämääräinen, hyvin vaikeasti tulkittava asia, että venekunta saa laittaa korkeintaan kahdeksan verkkoa 67. leveysasteen eteläpuolella. Venekunta on täysin laissa käsittelemätön käsite, se mitä se tarkoittaa, elikkä tästä ei ole vielä yhtään oikeustapausta käsitelty. Mutta hyvän oikeuskäytännön vuoksikin tämä kyseinen kohta pitäisi saada muutettua niin, että se vastaisi paremmin suomalaista lainsäädäntöä. Ensimmäinen asia on se, että todellakaan mitään tarvetta meillä ei ole siihen, että valtakunnan tasolla määritellään kahdeksan verkkoa, koska Suomessa on alueita, joilla kaksi verkkoakin on riittävästi tai jopa liikaa. Ja suurin osa Suomen vesistöalueista on alikalastettuja, niissä taas kahdeksan verkon rajoite venekuntaa kohden on täysin järjetön. Kalatalousalueiden pitäisi olla niitä, jotka ehdottomasti suunnitelmissansa määrittelevät sen, ja osakaskuntien, jotka määrittelevät, niin kuin tähänkin asti, montako verkkoa sinne on järkevää laittaa, ja sen mukaan pitäisi toimia.

Lisäksi tässä laissa on useita teknisiä kohtia, jotka pitäisi saada korjattua. Nyt kun siirrytään kalastusalueista kalatalousalueisiin, siinä muutoskokonaisuudessa on vielä korjattava asioita.

Elikkä toivon, että tämä lakiasia nyt saataisiin vielä tämän ensimmäisen lakikohdan jälkeen sitten laajempaankin käsittelyyn ja saisimme nämä muutoksia tarvitsevat kohdat sitten korjauksen alle.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.